

FORORD

Sanktionsfastsættelse ved overtrædelser af dyreværnsloven er fastlagt i lovens §§ 28-30. Sundhedsrådet henviser i sine udtalelser ikke til disse paragraffer, idet rådet alene foretager en veterinærfaglig/dyreværnsmæssig bedømmelse, medens straffastsættelsen beror på juridiske vurderinger. Når kendelsen i en konkret sag ikke følger Sundhedsrådets faglige bedømmelse, kan årsagen bl.a. være, at der under sagens efterforskning og videre behandling er fremkommet oplysninger, der i den samlede juridiske vurdering hjemler en mildere straf. Sundhedsrådet ser generelt ikke problemer i dette, idet rådet som nævnt alene skal være fagligt rådgivende for politimyndighederne. Imidlertid fremgår det ikke altid af domsudskrift o.lign., hvilke forhold retten har lagt til grund for den mildere afgørelse.

I sine vota foretager rådet en graderet bedømmelse af overtrædelsernes karakter. De hyppigst anvendte formuleringer er følgende:

„Der foreligger uforsvarlig behandling af dyr“

„Der foreligger groft uforsvarlig behandling af dyr“

„Der foreligger groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling“

Formålet med gradueringen er naturligvis at yde den bedst mulige faglige vejledning/rådgivning. Hvis rådet har vurderet et forhold som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, og retten ud fra et samlet juridisk skøn er enig heri, bestemmer dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2. punktum, at straffen er fængsel i indtil et år, i gentagelsestilfælde indtil 2 år. Loven angiver ikke andre muligheder. Desuden hjemler § 29, stk. 1, 1. punktum mulighed for rettighedsfratagelse i tilfælde, hvor der foreligger mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr. I denne type af sager må det derfor forventes, at der rejses tiltale ved en domstol, som i tilfælde af, at tiltalte findes skyldig, idømmer frihedsstraf og desuden overvejer, om der skal ske rettighedsfratagelse.

I en artikel i Dansk Veterinærtidsskrift (nr. 17, 1997, også trykt i Dansk Politisk 15. oktober 1997) analyserede vicepolitimester Søren Staun, Holstebro, domspraksis ud fra Sundhedsrådets årsberetninger 1991-1994. Hans konklusion var, at domstolene kun i beskedent omfang udnytter mulighederne i lovens § 28 og § 29. Bl.a. var frihedsstraffe i ca. halvdelen af tilfældene betingede, og rettig-

hedsfratagelse skete i mindre end halvdelen af sager, der blev bedømt som mishandling.

Rådet fandt Søren Stauns synspunkter interessante og havde lejlighed til at kommentere dem. Rådet anførte bl.a., at anklagemyndigheden i for ringe omfang anker underretternes afgørelser i dyreværnsager til landsretterne.

Til yderligere belysning af domspraksis har rådet foretaget en gennemgang af afgørelserne i de dyreværnsager, der er omtalt i årsberetningerne for 1995 og 1996, i alt 83 sager.

29 sager var af rådet bedømt som uforsvarlig behandling af dyr. Af disse blev 20 sager afgjort ved udenretligt bødeforlæg, medens 6 sager blev afgjort med bøder ved en domstol. En dom på 3.000 kr. i bøde blev anket til landsretten, der ændrede dommen til en advarsel. Bødestørrelsen i de 26 sager varierede fra 500 kr. til 5.000 kr. (gns. 1.800 kr.). I én sag blev tiltalte frifundet. To sager blev afgjort uden dom (tiltalefraval, advarsel).

35 sager var af rådet bedømt som groft uforsvarlig behandling af dyr. Heraf blev 11 afgjort ved udenretligt bødeforlæg, medens 15 sager blev indbragt for en domstol, der idømte bødestraf. Bødestørrelsen varierede fra 500 kr. til 10.000 kr. (gns. ca. 3.300 kr.). I 5 sager blev der idømt frihedsstraf, der i 3 sager blev gjort betinget. 3 sager endte med frifindelse (heraf én efter anke til landsretten). En sag blev henlagt uden tiltale.

19 sager var af rådet bedømt som groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling. Én sag blev afgjort ved udenretligt bødeforlæg, og tre sager blev afgjort indenretligt med bødestraf. Bødestørrelsen var i alle fire tilfælde 2.000 kr. I 13 tilfælde blev idømt frihedsstraf, der varierede fra 10 dages hæfte til 60 dages fængsel. I 7 tilfælde blev straffen gjort betinget. I 5 tilfælde skete rettighedsfratagelse for tidsrum af 2-5 år. Én sag blev afgjort med en advarsel, og 1 sag blev henlagt p.g.a. sigtedes alder.

Det fremgår, at der generelt er god overensstemmelse mellem rådets faglige vurdering og afgørelserne i sager af de forskellige kategorier. Imidlertid må det anføres, 1) at mange sager af grovere karakter afgøres udenretligt, 2) at mange frihedsstraffe gøres betingede og 3) at rettighedsfratagelse kun anvendes i ca. 25% af sagerne. Dette sidste bekræfter Søren Stauns opgørelse for perioden 1991-94.

Rådet vil desuden anføre, at anklagemyndigheden kun i ubetydeligt omfang anker domme i dyreværnsager. Rådet kunne ønske, at man mere målrettet forfølger sagerne i de tilfælde, hvor der synes at være et misforhold mellem overtrædelsens karakter og den tilmålte straf.

Rådet har endvidere – ligeledes med udgangspunkt i en artikel af vicepolitimester Søren Staun (Dansk Veterinærtidsskrift nr. 19, 1997) drøftet såkaldt tvangsmæssig besætningsreduktion, d.v.s. nedsættelse af besætningsstørrelsen til et antal dyr, som den sigtede i sagen kan passe forsvarligt. Baggrunden er, at det i konkret forelagte sager ikke sjældent fremgår, at sigtede er glad for sine dyr, men ikke magter at passe det antal dyr, han/hun er i besiddelse af, hvilket er den egentlige årsag til, at der opstår uforsvarlige forhold. Rådet har rettet henvendelse til Justitsministeriet herom. Af ministeriets svar fremgår, at der ved landsretsdomme allerede er skabt domspraksis for, at dyreværnslovens § 29, stk. 1, udgør tilstrækkelig hjemmel til tvangsmæssig nedsættelse af dyreantallet. Der henvises til side 96 i nærværende årsberetning.

Frederiksberg den 1. juni 1998

Knud Nielsen